

Hoe is het nu met de otter in de duinen van Meijendel en Berkheide?

Trefwoorden
otter, spraint,
Nieuwkoopse
Plassen, jong,
wildcamera

*Figuur 1. Ottermoeder met aan haar zijde een jong van circa 6 maanden oud in duingebieden Meijendel en Berkheide.
Foto: Dunea*

De otter die eind 2024 werd gespot in Meijendel wordt nauwlettend in de gaten gehouden. DNA-onderzoek wees al uit dat het een vrouwtje is, afkomstig uit de Nieuwkoopse Plassen en wildcamera's legden een ander prachtig tafereel vast: haar jong.

TEKST: AMY VAN NOBELN, SPECIALIST NATUURMONITORING

Sinds de ontdekking van een otter in Meijndel (De Jongh & Blom 2025) hebben er veel nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden. De werkgroep natuurmonitoring van Dunea heeft de afgelopen maanden hard gewerkt om meer te weten te komen over de ontdekte otter in de duingebieden Meijndel en Berkheide. En met succes.

Otter-DNA

Waar de ontdekking in Meijndel in december 2024 begon met de vondst van een prent (pootafdruk), blijkt nu dat het om een vrouwelijk individu gaat mét jong met dank aan opnames van wildcamera's. Op de beelden van 16 juni is een moeder te zien met aan haar zijde een jong van ongeveer zes maanden oud, zo bevestigen experts van Stichting Otterstation Nederland (Figuur 1). Een eerdere analyse van otter-DNA verkregen uit een spraint (otteruitwerpsel) door het Laboratorium voor Ecologische Genetica van Wageningen Environmental Research (WENR) wees al uit dat het vrouwtje afkomstig is uit de Nieuwkoopse Plassen.

Arjen de Groot, genetisch ecooloog bij WENR: "Aan de genetische samenstelling van deze otter kunnen we zien dat ze een nakomeling is van de Nederlandse populatie en afkomstig is uit de Nieuwkoopse Plassen. De waarschijnlijke ouders zijn een otterman en ottervrouw die daar leven en waarvan we weten dat ze een

nestje hebben gehad." De otter heeft dus een tocht van minstens 40 km gemaakt naar het Natura-2000 gebied Meijndel en Berkheide, onderdeel van Nationaal Park Hollandse Duinen.

Zwemles

Dat dit vrouwtje zich daar inmiddels thuis lijkt te voelen, bewijzen de beelden waarop ze te zien is samen met haar jong. Een andere wildcamera heeft ook beelden van een mannelijke otter vastgelegd, te herkennen aan de bredere kop, zo duiden de experts van Stichting Otterstation Nederland, vermoedelijk de vader.

Otter-expert Hans Blom van Stichting Otterstation Nederland vertelt dat het jong het eerste jaar erg afhankelijk is van de moeder. "Ze trekken samen rond in het gebied. Moeder leert het jong 'otter' te zijn, door zwemles te geven en het te leren jagen op vis. Met één jaar oud zal het jong zelfstandig op zoek gaan naar een eigen leefgebied", legt Blom uit.

Otterinfrastructuur

Gebiedsbeheerder Dunea koestert de vestiging van deze beschermde soort en start in samenwerking met Stichting Otterstation Nederland daarom een onderzoek naar de otterinfrastructuur in de duingebieden Meijndel en Berkheide. Uit het onderzoek zal blijken hoe de leefgebieden en de verbindingroutes van de otters eruit zien, en welke kansen en knelpunten er zijn om de otters in het duingebied te beschermen en te behouden. De huidige ontwikkelingen zijn wat dat betreft in ieder geval al een teken van goed water- en natuurbeheer.

We danken otter-experts Hans Blom en Addy de Jongh van Stichting Otterstation Nederland voor aanleveren van hun expertise in dit artikel.

Literatuur

- De Jongh A & Blom H (2025). *De otter duikt op in de duinen. Holland's Duinen* 86: 30-33.

Rectificatie

In de gedrukte versie van Holland's Duinen nr. 86 staat bij het artikel 'De otter duikt op in de duinen' de eerste auteur foutief vermeld. De auteurs van dit artikel zijn Addy de Jongh en Hans Blom. Onze excuses hiervoor.

Amy van Nobelen; a.nobelen@dunea.nl